

Side. Det er nemlig muligt, at vi ikke faar tilført Landet mere Raatobak. I saa Tilfælde vil det vist kun vare 3—4 Maa-neder, inden hele Erhvervet alligevel maa standse. Det er muligt, at man, idet man har indsat denne Bestemmelse om Erstatning til Arbejderne, har tænkt sig, at den bliver der alligevel ikke noget af, idet Standsningen kommer af en ganske anden Grund, nemlig som Følge af Mangel paa Raavarer. Men derved synes jeg, at man let kommer i den vanskelige Stilling at have forespejlet Arbejderne, at de i Tilfælde af Arbejdsløshed kan vente Understøttelse, og at man saa maaske alligevel ikke maa bevilge denne Understøttelse, idet man siger: det var ikke Loven, der bevirkede Standsningen, det var Mangelen paa Raamaterialier. Jeg kunde ønske at høre, hvorledes man har i Sinde at løse dette Problem. Jeg savner i høj Grad i Lovforslaget, som det foreligger, eller i Bemærkningerne dertil en Forklaring af, hvorledes dette Pensionsspørgsmaal egentlig skal klares, og jeg synes, at selve Lovbestemmelsen, saaledes som den er formet, gør det overmaade vanskeligt og maa gøre det meget vanskeligt for en hvilken som helst Administration at klare dette Spørgsmaal.

Det siges, at hvis en Arbejder paa Grund af denne Lov bliver arbejdsløs, har han Adkomst til $\frac{3}{4}$ af den Løn, han ellers har kunnet indtjene, medmindre han kan skaffe sig tilsvarende Arbejde. Hvad er nu tilsvarende Arbejde for en Tobaksarbejder? Formentlig ikke at grave Tørv eller at mure eller bruge Sav og Økse? Men vil det da sige, at hvis en Tobaksarbejder overhovedet kan faa andet Arbejde, men blot ikke tilsvarende Arbejde, har han dog ikke des mindre Krav paa Pension, eller hvorledes vil man klare sig? Hvis der i Løbet af en vis Periode sker en Række blandede Afskedigelser, nogle paa Grund af Loven, andre paa Grund af Mangel paa Raamaterialer, hvorledes vil man da klare disse Aarsager ud fra hinanden? Det forekommer mig, at hvis man her vil anlægge den humane, hensynsfulde Betragtning, og den Betragtning, som vil have Udsigt til at finde mest Forstaaelse hos de Arbejdere, som enten af den ene eller den anden Grund er kommet i den uheldige Situation at blive arbejdsløse, vil man komme ind paa en ny Vanskelighed, nemlig den, at man i al Almindelighed kommer til at statspensionere Folk, fordi de under de nuværende Forhold har mistet deres Arbejde. Man kan i og for

sig have megen Sympati, og jeg har megen Sympati, med den Tanke, som ligger til Grund for dette Forslag. Vil Staten gribe ind og med Magt standse en Industri, stoppe et Erhverv, synes det mig i og for sig fuldkommen naturligt og retfærdigt, at de, der kommer til at lide derunder, har et vist Krav paa Støtte, Hjælp, Erstatning. Kun synes jeg, at i saa Tilfælde burde saadan Hjælp eller Erstatning ikke være forbeholdt en enkelt, om jeg saa maa sige: privilegeret Klasse, men den burde komme alle nødlidende til gode, og jeg forstaar derfor ikke, hvorfor man har indsat en Bestemmelse, som kun kommer Tobaksarbejderne til gode, men ikke f. Eks. den store Mængde af smaa Detailhandlere, som lever af at forhandle Tobak, og som jo, i Tilfælde af, at selve Erhvervet standser, ogsaa vil se deres Erhverv og Indtægter ramt. Jeg forstaar ej heller, at man indenfor Erhvervet kun yder denne Hjælp til en enkelt Klasse af de ved Erhvervet beskæftigede. Jeg læser nemlig Lovforslaget saaledes, at det ikke omfatter Virksomhedens, Fabrikkens Funktionærer, Kontorister, Ekspedienter, end sige selvfølgelig Arbejdsgiverne.

Man har anført, tror jeg, under en tidligere Behandling af denne Sag i dette høje Ting, at vi her var inde paa en fortræffelig Vej mod Monopolet, og man har ønsket, at dette skulde ende i Monopolet. Ja, hvis det kommer an paa at skaffe os dyre Varer, daarligt Arbejde, Mangel paa Økonomi og mange politisk interesserede Vælgere, der bruger deres Funktionarisme i Politikens Tjeneste, saa kan man gaa ind paa Monopolet. Men vil man ikke dette, tror jeg, at man burde have foretrukket en Ekstrabeskatning af Tobakken, der ikke ramte Erhvervet som saadant, som derfor havde Udsigt til virkelig at give en større Indtægt, og som kunde vare længere og ikke affødte saa uheldige Konsekvenser, som man her har maattet gaa ind paa, idet man forudsætter, at Loven vil bevirke Arbejdsløshed.

Finansministeren (Brandes): Jeg ønsker for muligt at fremskynde Forhandlingernes Afslutning kun at gøre nogle korte Bemærkninger til den ærede sidste Taler. De almindelige Betragtninger, han begyndte med, skal jeg ikke komme ind paa, jeg synes, det er for urimeligt at diskutere dem ved Tobaksskattens Behandling; det forekommer mig, at disse Bemærkninger hører ind under Behandlingen af den ordentlige Formue- og Indkomst-